

10. SINIFLAR I. DÖNEM I. YAZILI CEVAP ANAHTARI**SORU 1**

- I- Miryokefalon Muharebesi
II- Köseadağ Savaşı
III- Türkiye Selçuklu Devletinin Kuruluşu
IV- Malazgirt Savaşı
V- Yassı Çemen savaşı

Yukarıdaki tarihi olayların kronolojik sırasını aşağıda yazınız. (Madde numaralarını yazmanız yeterlidir. (15 puan)

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">Aşağıdaki sıralamayı uygun yazan öğrencilere her bir sıralama için 3 puan verilir. <p>-1071 Malazgirt Savaşı -1077 Türkiye Selçuklu Devletinin Kuruluşu -1176 Miryokefalon Savaşı -1230 Yassı Çemen Savaşı -1243 Köseadağ Savaşı</p> <p>Numara sıralaması: IV III I V II</p>
KİSMİ1	9-12	<ul style="list-style-type: none">Kronolojik sıralamada öğrenciler her bir yanlış sıralama için öğrencilerden 3 puan kırılır. Tek bir yanlış sıralama bütün sıralamayı bozmaz. <p>IV I (Yanlış) III V II</p>
KİSMİ2	9-12	<ul style="list-style-type: none">Öğrenciler sıralama yaparken puanları sıralamaya göre verilir. <p>II-IV-III-V-I</p>
KİSMİ 3	6-12	<ul style="list-style-type: none">Öğrenciler bütün maddeleri değil de eksik madde şeklinde sıralamışsa doğru sıraladıkları madde başına puan verilir. <p>IV-III-V-II (12 puan) IV-I-II (9 puan) V-II (6 puan)</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">Sıralamanın tamamen yanlış olması durumunda puan verilmez.Sorunun üzerinde rakamlar yazılıp sıralanmışsa puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 2

Oğuz boylarının Anadolu'yu yurt olarak seçmesinde hangi faktörler etkili olmuştur. İki tanesini yazınız. (10 puan)

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anadolu'nun İpek Yolu üzerinde stratejik bir konumda bulunması. 2. Bölgenin verimli topraklara sahip olması, tarım ve hayvancılık için elverişli olması. 3. Anadolu'nun ikliminin ve bitki örtüsünün yaşama uygun olması. 4. Oğuz boylarının İslamiyet etkisiyle cihat ve gaza geleneğini benimsemiş olmaları. 5. Bizans İmparatorluğu'nun zayıf noktalarından yararlanarak genişleme ve hâkimiyet kurma arzusu. <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci iki madde yazmışsa 10 puan verilir
KISMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci sadece bir madde yazmışsa 5 puan verilir
KISMİ 2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci kelime şeklinde yazmışsa 2 puan verilir <p>İpek yolu, iklim, bitki örtüsü, verimli toprak</p>
KISMI 3	5	<ul style="list-style-type: none"> • Aynı anlama gelen fakat iki veya üç cümle şeklinde yazılan cevaplara sadece 5 puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none"> • Yanlış bilgi yazanlara puan verilmez. • İlgisiz bilgi verenlere puan verilmez. • İmla ve noktalama yanlışlarından puan kırılmaz fakat kelimenin veya cümlenin anlamı tamamen değişiyorsa puan verilmez
BOŞ	0	

SORU 3

XI. yy başlarında Anadolu'ya yapılan ilk Türk akınları kalabalık Türk toplulukları tarafından gerçekleştirildi. Boy beyleri öncülüğünde gerçekleştirilen bu seferler belirli bir plan ve disiplin içinde oldu.

Anadolu'ya yapılan bu ilk Türk akınlarının amaçlarından **iki tanesini** yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">Anadolu'ya yapılan İlk Türk akınlarının amaçlarından herhangi iki cümlenin cevapları verilmesiyle her birine 5 puan verilir. <ol style="list-style-type: none">Anadolu'yu yakından tanımak.Anadolu'ya kesin yerleşmenin nasıl yapılacağını kararlaştırmak.Anadolu'da alınması güç olan kaleleri yıpratmak.Bizans'ın gücünü azaltmak.Keşif ve ganimet elde etmek.
KISMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">Yukarıda tam doğru içeren cümlelerden sadece bir cümle yazılırsa her birine 5 puan verilir.
KISMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">Yukarıda tam doğru içeren cümlelerden her birine 5 puan verilir.
KISMİ 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">Verilen cümleler Anadolu'ya yapılan İlk Türk akınlarının amaçlarını içeriyorsa sadece bir cümleye 3-5 puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez. <p>İlgisiz cevaplara puan verilmez.</p>
BOŞ	0	

SORU 4

I. Saltuklular Malazgirt Savaşı'ndan sonra Doğu Anadolu'da hüküm sürmüş, merkezi Erzurum olan önemli bir Türk beyliğidir. Beyliğin kurucusu Alp Arslan'ın komutanlarından Ebu'l Kasım Saltuk'tur. Saltuklular Gürcülerle ve Ermenilerle savaşarak topraklarını genişlettiler. Haçlı Seferleri karşısında Türkiye Selçuklu devleti ile ittifak kurarak başarılı mücadeleler verdiler.

II. Danişmentliler, XII. yüzyıl başlarında Bizans'la yaptıkları mücadeleler sonucunda Malatya, Ankara, Çankırı, Kastamonu ve Kayseri'yi ele geçirerek Anadolu'da kurulan Türk beylikleri arasında en büyüğü haline geldiler. Hakim oldukları bölgelerde mimarlık, bilim ve sanat önemli gelişme göstermiştir.

Buna göre ilk Türk beyliklerinin Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine katkıları nelerdir? Üç madde yazıp maddeleri kısaca açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">• Aşağıdaki maddelerden her birine 5 puan verilir.- İlk Türk beylikleri Anadolu'nun önemli yerlerini ele geçirerek fetihlerin kalıcı olmasını sağlamışlardır.- Anadolu'nun çeşitli bölgelerini fethedip Hristiyan halkın batıya göç etmesini sağlayarak Türklerin Anadolu'ya göç etmesine zemin hazırlamışlardır. Böylece Türk nüfusunu artırarak Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamışlardır.- Bizans'la yaptıkları mücadeleler sonucunda Anadolu'nun çeşitli bölgelerini ele geçirerek Bizans'ın Anadolu'daki varlığı sarsılmıştır.- İslamiyet'in yayılmasında önemli bir rol oynamışlardır. Bölgeye gelen İslam âlimleri ve sûfiler haçlı seferlerine karşı verdikleri mücadelelerle Anadolu'da İslam hâkimiyetini pekiştirmişlerdir.- Anadolu'nun imar edilmesinde önemli bir rol oynamışlardır. Anadolu'da birçok şehir ve kasaba inşa ederek kervansaray, hastane, medrese, camii vs. yaparak Anadolu'nun imar edilmesine katkıda bulunmuşlardır.- Hristiyan saldırılarına karşı Türkiye Selçuklu devleti ile işbirliği yaparak Anadolu'da Türk varlığını bu saldırılara karşı korumuşlardır.- Türkiye Selçuklu Devletinin kuruluşunun alt yapısını hazırlamışlardır.- Beylikler Anadolu'nun Türkleşmesinde ve Türk kültürünün gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Fethettikleri yerlerde mimari, bilim ve sanat eserleri yoluyla Türk kültürünü yayarak Türk tarihinin önemli bir dönemini oluşturmuşlardır.- Fethedilen yerlerin isimlerini Türkçeleştirilerek Türk kültürünün yayılmasını sağlamışlardır.
KISMİ 1	10	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden iki tanesini yazan öğrencilere 10 puan verilir.
KISMİ 2	9	<ul style="list-style-type: none">• İlk Türk beyliklerinin katkıları açıklanmamışsa sadece tek cümle şeklinde yazılmışsa her madde için 3 puan verilir.- Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamışlardır.- Anadolu'da İslamiyetin yayılmasında etkili olmuşlardır.- Anadolu'da Türk kültürü yayılmıştır.
KISMİ 3	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden sadece birini yazan öğrencilere 5 puan verilir.• Aynı anlama gelen maddeyi farklı cümlelerde yazan öğrencilere 5 puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Tam doğru kısmından hiçbir cevap yazılmazsa puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 5

Miryokefalon Savaşı; Türkiye Selçuklu Devleti ile Bizans arasında yapılan ve Türkiye Selçukluların zaferiyle sonuçlanmıştır.

Miryokefalon Savaşı'nın önemli sonuçlarından iki tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">• Aşağıdaki maddelerden her birine 5 puan verilir. <p>-Anadolu kesin olarak Türk yurdu haline geldi. -Anadolu için Türklerin Yurdu anlamına gelen "Türkiye" ifadesi kullanılmaya başlandı. -Türklerin Batı Anadolu'ya ilerleyişi hızlandı. -I. Haçlı Seferi sonrası Anadolu'da Bizans'a geçen üstünlük tekrar Türkiye Selçuklu Devleti'ne geçti. -Anadolu'dan geçen ticaret yollarının denetimi Türkiye Selçuklu Devleti'nin eline geçti. -Bizans Türkleri Anadolu'dan atamayacağını anladı. Mevcut toprakları koruyabilmek için savunmaya çekildi. -Avrupa'da büyük endişe yaratan bu zafer, III. Haçlı Seferleri'nin sebeplerinden biri oldu.</p>
KİSMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden bir tanesini yazan öğrencilere 5 puan verilir.
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Aynı anlama gelen maddeyi farklı cümlelerde yazan öğrencilere 5 puan verilir. <p>-Anadolu için Türklerin Yurdu anlamına gelen" Türkiye" ifadesi kullanılmaya başlandı. -Türkiye Türklerin yurdu anlamına gelir ve savaştan sonra Anadolu için kullanılmaya başlanmıştır.</p>
KİSMİ 3	3	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda tam doğru içeren bilgilere kısmi olarak değinilirse 3 Puan verilir. <p>Türkiye Selçuklu Devleti üstünlük kazandı.</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez
BOŞ	0	

SORU 6

Haçlı Seferleri 1096-1270 yılları arasında yapıldı. Haçlı Seferlerine karşı başta Türkiye Selçukluları ve Mısır'da kurulan Eyyubi Devleti olmak üzere Anadolu ve Suriye'deki ilk Türk beylikleri özveri ile mücadele ettiler.

1096-1270 yılları arasında İslam dünyası üzerine yapılan haçlı Seferlerinin sonuçlarından iki tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin İslam Dünyası veya Hıristiyan Dünyası açısından meydana gelen sonuçlarını belirten her bir cevaba 5 puan verilir. <p>-Başta Türkiye Selçukluları olmak üzere diğer Türk beylikleri Anadolu'da kalıcı olabilmek, burayı vatan yapmak için Haçlıların yanı sıra Bizans'a karşı da mücadele etmek zorunda kaldılar.</p> <p>-Haçlı Seferleri'nin yarattığı fırsat sayesinde Bizans'ın içine düştüğü durumu değerlendiren Türkiye Selçuklu Devleti ve bazı Türk beylikleri Adalar (Ege) Denizi, Akdeniz ve Karadeniz sahillerine ulaştılar.</p> <p>-Haçlılara karşı elde edilen başarılar Anadolu'ya yönelik Türk göçlerinin daha da artmasına neden oldu. Horasan'dan gelen Türkmenler Anadolu'nun Türkleşme sürecine katkı sağladı.</p> <p>-Haçlılar, Orta Çağ Avrupa'sına Doğu'nun kültürünü taşımakta etkili oldular.</p> <p>-Bu dönemde ticaret yollarının açtığı imkânla Doğu'nun en uzak köşelerine kadar giden seyyahlar Doğu'nun güzelliğini, zenginliğini, sanat ve ilmini Batı'ya tanıttılar.</p> <p>-Haçlı Seferleri sonucunda Hıristiyan Dünyası Müslümanlardan pusula, kâğıt ve matbaa gibi teknik buluşları öğrenerek ülkelerine aktardılar.</p> <p>-Sefere katılanların çoğunluğu geri dönemeyince krallar sefere katılanların arazi ve mallarına el koydular. Böylece derebeylik (feodolite) sistemi büyük ölçüde çöktü.</p> <p>-Halkın papaya ve din adamlarına olan güveni azaldı</p> <p>-Haçlılar doğuda kurdukları düzende yerli Hıristiyanlara oldukça sert davrandılar. - Onların dinî geleneklerine müdahale ettiler.</p>
KİSMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin sonuçlarından sadece bir tanesini yazan cümlelere 5 puan verilir. <p>- Başta Türkiye Selçukluları olmak üzere diğer Türk beylikleri Anadolu'da kalıcı olabilmek, burayı vatan yapmak için Haçlıların yanı sıra Bizans'a karşı da mücadele etmek zorunda kaldılar.</p> <p>- Haçlı Seferlerine katılanların çoğu geri dönemeyince, krallar sefere katılanların arazi ve mallarına el koydular. Böylece derebeylik (feodolite) sistemi büyük ölçüde çöktü.</p>
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin sonuçlarından sadece bir tanesini yazan cümlelere 5 puan verilir. <p>- Haçlı Seferleri sonucunda Hıristiyan Dünyası Müslümanlardan pusula, kâğıt ve matbaa gibi teknik buluşları öğrenerek ülkelerine aktardılar.</p>
KİSMİ 3	3	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferleri sırasında, haçlılarla mücadele eden devlet, beylik veya haçlı seferleri sırasında öne çıkmış şahsiyetleri belirten cevaplara ve tam olarak açıklanmamış cevaplara 3 puan verilir. <p>-Selâhaddin Eyyubi haçlılar mücadele etmiştir.</p> <p>-Türkiye Selçuklu Devleti ve Danişmentliler, haçlılar ile mücadele etmiştir.</p> <p>-Kültürel alışveriş gerçekleşti.</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez. <p>Yanlış bilgi yazanlara puan verilmez.</p> <p>İlgisiz cevaplara puan verilmez.</p>
BOŞ	0	

SORU 7

Türkiye Selçuklu Devleti ile Moğol İlhanlı Devleti arasında gerçekleşen Köseadağ Savaşının sonuçlarından üç tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">• Herhangi üç cümlelerin cevapları verilmesiyle her birine 5 puan verilir. <ol style="list-style-type: none">1-Türkiye Selçuklu Devleti ve Anadolu'nun bir bölümü Moğolların egemenliğine girdi.2-Türkiye Selçuklu Devleti'nde yıkılma süreci başladı.3-Moğol İstilasını yüzünden Anadolu'da can ve mal güvenliği kayboldu.4-Moğolların önemli şehirleri tahrip etmeleri yüzünden bilimsel ve kültürel faaliyetler durdu.5-Moğol tehlikesinden kurtulmak isteyen birçok Türk boyu, Moğol baskısından uzak olan Batı Anadolu bölgelerine göç ederek buraların Türkleşmesini sağladı.6-Türkiye Selçuklularının merkezi otoritesi zayıflamasıyla Anadolu'nun Moğol istilasından uzak kesimlerinde birçok Türk beyliği kuruldu.7-Anadolu'da ticaret yollarının güvenliğinin kalmaması yüzünden ticari faaliyetler azaldı, arazilerin ekilip biçilememesi sebebiyle tarımsal üretim azaldı.
KİSMİ 1	10	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda tam doğru içeren cümlelerden sadece iki cümle yazılırsa her birine 5 puan verilir.
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda tam doğru içeren cümlelerden sadece bir cümle yazılırsa 5 puan verilir.
KİSMİ 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">• Verilen cümleler Türkiye Selçuklularını ve Anadolu'yu olumsuz etkileme içeriyorsa sadece bir cümleye 3-5 arası puan verilir. <ol style="list-style-type: none">1-Türkiye Selçuklu Devleti bu savaşı kaybetti.2-Moğollar bu savaşı kazandı.3-Anadolu'da siyasi, toplumsal ve ekonomik düzen bozuldu.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 8

Anadolu'ya yapılan Moğol İstilasından sonra Erzurum'da savaş sonrası yıkık dökük bir medresede zor şartlara rağmen eğitim veren bir hoca ve onun öğrencileri arasında şöyle bir diyalog geçmiştir:

Öğrenciler: Hocam medresemiz ne zaman tamir edilir?

Hoca: Sevgili öğrencilerim siz zor şartlara rağmen eğitim almak için buradasınız. Burada hala savaşın etkileri devam etmekte. Elimizde eğitim vereceğimiz kitaplarımız neredeyse kalmadı. Biliyorsunuz ki bütün kitaplarımızı elle yazıyoruz Çoğunun kopyası da yok. Medrese'nin ne zaman tamir edileceğini ben de sizin gibi bilmiyorum Ve görünen o ki bizi çok zor günler bekliyor.

Öğrenciler: "Hocam okuyacak kitaplarımız kalmasa da ders aldığımız medrese yıkık dökük olsa da biz ilim yolundan dönmeyeceğiz." diyerek atalarının kurdukları medeniyeti devam ettirme konusunda kararlı durmuşlardır.

Moğol istilasından sonra yukarıdaki diyalogdan hareketle yaşanan eğitim ve sosyal alandaki zorlukları kendi yorumunuzu da katarak açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">Öğrencinin Moğol istilasının Anadolu'da yalnızca askeri ve siyasi anlamda değil sosyal ve kültürel anlamda da tahribata yol açmış olduğunu özellikle eğitim alanındaki gelişmelerin durduğunu anlamış olduğunu yazacağı cevaptan anlamamız tam puan verilmesine yeterlidir.
KISMİ 1	10	<ul style="list-style-type: none">Moğol istilasının eğitim yönünden bahsetmemiş ama genel yorumlama yapmışsa ve bu yorumlama doğruysa 10 puan verilir.
KISMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">Öğrencinin cevabı boş bırakmaması ama verdiği cevabın oldukça yetersiz olduğu durumda verilir.
KISMİ 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">Öğrencinin cevabı boş bırakmaması ama verdiği cevabın oldukça yetersiz olduğu durumda verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	